

Ярослав СТЕПАНЕНКО

**ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ
ОБ'ЄКТНОГО ЗНАЧЕННЯ
В СЕМАНТИКО-
СИНТАКСИЧНІЙ
СТРУКТУРІ РЕЧЕННЯ**

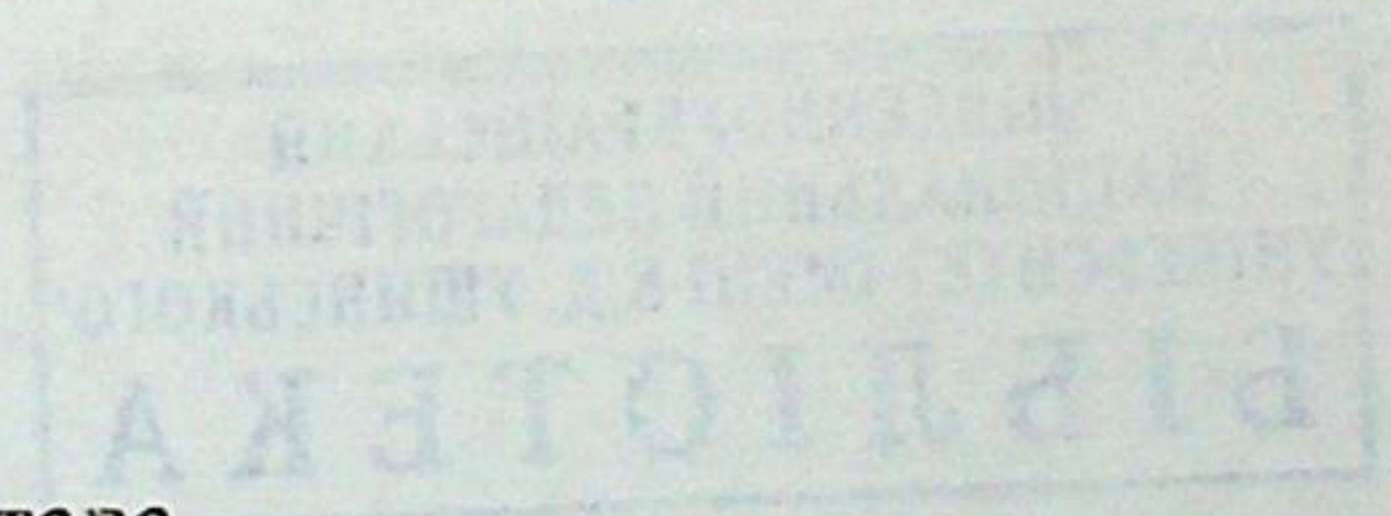
7/3

Ярослав Степаненко

**ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ОБ'ЄКТНОГО
ЗНАЧЕННЯ В СЕМАНТИКО-
СИНТАКСИЧНІЙ СТРУКТУРІ
РЕЧЕННЯ**

Монографія

Полтава
ПП «Астроя»
2020

УДК 81'367+81'367.322.2 / 3

С79

Рецензенти:

Шинкарук Василь Дмитрович – доктор філологічних наук, професор, декан гуманітарно-педагогічного факультету (Національний університет біоресурсів і природокористування України);

Плющ Марія Яківна – доктор філологічних наук, професор завідувач кафедри української мови (Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова).

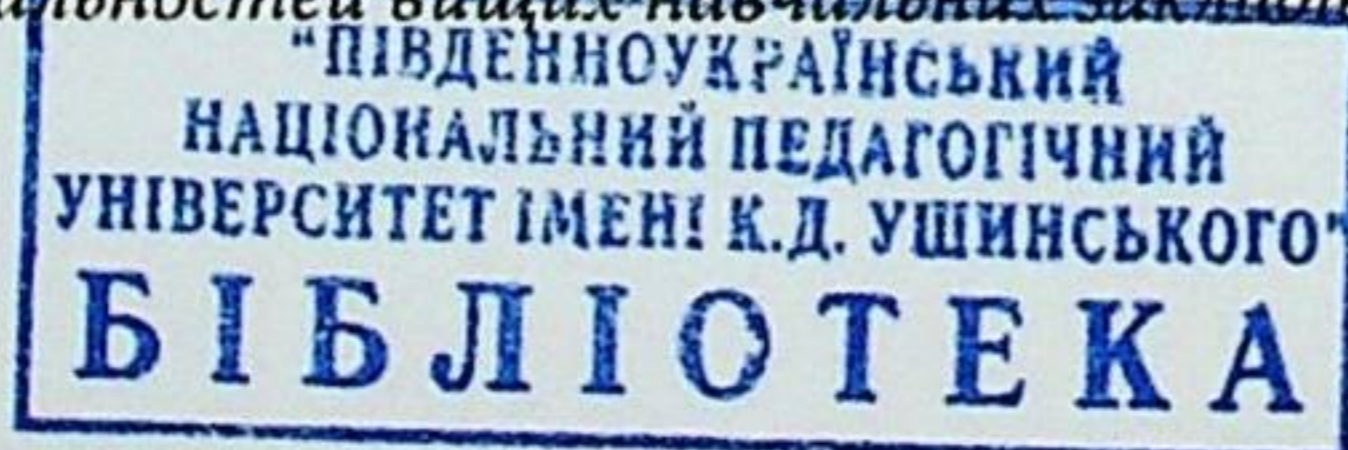
Степаненко Я.

С79 Диференціація об'єктного значення в семантико-синтаксичній структурі речення : монографія / Ярослав Степаненко. – Полтава : ПП «Астроя», 2020. – 260 с.

ISBN 978-617-7669-63-9

У монографії здійснено комплексний аналіз речень, що мають у своєму складі об'єктний аргумент, з урахуванням природи корелятивних і некорелятивних відношень, які існують між семантико-синтаксичним та формально-синтаксичним рівнями; виділено всі чинні в українській мові конкретні репрезентанти структурної моделі $Sub + Praed + Arq prav [Obj]$, визначено їхні специфічні ознаки, передусім ті, що стосуються лексико-семантичної наповнюваності на рівні валентної рамки $Praed + Arq prav [Obj]$; вирізнено та ієрархізовано можливі засоби вираження об'єктної семантики; досліджено особливості диференціації об'єктного значення на тлі відмінкової системи, представленої власне-безприйменниковим називним, безприйменниковим давальним, власне-прийменниковим місцевим, прийменниковими родовим, знахідним, орудним відмінками; встановлено ізофункційні варіанти об'єктних синтаксем, які утворюють дво- та багатоконентні парадигматичні ряди; схарактеризовано значеннєві типи предикатів і програмованих ними об'єктних аргументів.

Для науковців, викладачів, аспірантів та студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

УДК 81'367+81'367.322.2 / 3

ПД 9741

ISBN 978-617-7669-63-9

© Степаненко Я. М., 2020

© ПП «Астроя», 2020

Зміст

Перелік умовних скорочень	5
Передмова	7
Розділ 1. Семантико-синтаксичні й формально-синтаксичні параметри речення з об'єктним аргументом	11
1.1. Взаємодія семантико-синтаксичного й формально-синтаксичного рівнів речення з об'єктним аргументом (корелятивно / некорелятивні відношення)	11
1.2. Лівобічно-предикатно-правобічні відношення в ієрархізованій структурі речення з об'єктним аргументом	23
1.3. Категорія об'єкта у філософському й лінгвістичному витлумаченні	34
Розділ 2. Знахідний і родовий відмінки як ядерні репрезентанти об'єктних відношень у реченні	48
2.1. Семантико-синтаксична структура речень з акузативним об'єктом	48
2.1.1. Речення структурної субмоделі Sub (Nnom) + Praed (Vf) + Arg prav [Obj (Nacc)]	56
2.1.2. Речення структурної субмоделі Sub (Nnom) + Praed (Vf) + Arg prav [Obj (prep + Nacc)]	66
2.2. Генітивний об'єкт у семантико-синтаксичній структурі речення	77
2.2.1. Речення структурної субмоделі Sub (Nnom) + Praed (Vf) + Arg prav [Obj (Ngen)]	84
2.2.2. Речення структурної субмоделі Sub (Nnom) + Praed (Vf) + Arg prav [Obj (prep + Ngen)]	100

Висновки до другого розділу	123
Розділ 3. Називний, давальний, орудний і місцевий відмінки у функції об'єктних аргументів у реченні	126
3.1. Симетрійно-асиметрійні суб'єктно-об'єктні відношення в реченнях із називним відмінком у ролі об'єктного аргумента	126
3.2. Давальний безприйменниковий відмінок як реалізатор об'єктних відношень у семантико-синтаксичній структурі речення.....	149
3.3. Семантико-синтаксична структура речень з орудним відмінком у функції об'єктного аргумента....	159
3.3.1. Речення структурної субмоделі Sub (N _{nom}) + Praed (V _f) + Arg prav [Obj (N _{inst})]	165
3.3.2. Речення структурної субмоделі Sub (N _{nom}) + Praed (V _f) + Arg prav [Obj (prep + N _{inst})].....	179
3.4. Місцевий відмінок як репрезентант об'єктних відношень у семантико-синтаксичній структурі речення	195
Висновки до третього розділу	207
Висновки	211
Список використаної літератури	219
Список використаних джерел та їх умовних скорочень	244

Наукове видання

Степаненко Ярослав Миколайович

**Диференціація об'єктного значення в
семантико-синтаксичній структурі
речення**

Монографія

Художньо-технічний редактор – *О.С. Корокоша*

Дизайн та верстка – *О.С. Корокоша*

Підписано до друку 10.03.2020 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура «Times»
Друк різнографічний. Ум.-друк. арк. 15
Наклад 300 прим. Зам. № 18

Видавництво ПП «Астрая»
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20, кв. 4
Тел.: +38 (0532) 509-167, 611-694
E-mail: astraya.pl.ua@gmail.com, веб-сайт: astraya.pl.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5599 від
19.09.2017 р.

Друк ФОП Гаража М. Ф.
36014, м. Полтава, вул. Шведська, 20, кв. 4
Тел.: +38 (0532) 509-167, 611-694
Дата державної реєстрації та номер запису в ЄДР
20.01.2003 р. № 2 588 017 0000 008109